

Design ovlivňuje rozhodování spotřebitelů v celé EU, protože riziko padělání přetrvává

- Podle nového průzkumu úřadu EUIPO jsou téměř tři čtvrtiny spotřebitelů v EU ochotny zaplatit více za výrobky s lepším designem.
- Design výrobků oceňují zejména mladší spotřebitelé.
- V Česku je design rovněž velmi oceňován: 69 % spotřebitelů je ochotno zaplatit více za výrobky s lepším designem.
- Odvětví zaměřená na design, tedy průmyslové vzory, jsou obzvláště zranitelná vůči padělání; odhadované ztráty způsobené paděláním dosahují každoročně 12 miliard eur v oděvním průmyslu a 2,7 miliardy eur v odvětví kabelek a šperků. Jen v Česku způsobují padělky v těchto odvětvích ztráty přesahující 230 milionů eur.
- Ochrana průmyslových vzorů pomáhá bojovat proti padělkům a nepovoleným kopiím a posiluje konkurenceschopnost EU na celosvětovém trhu.

Podle nových zjištění Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) hraje design výrobku v rámci spotřebitelských nákupů v Evropské unii rozhodující úlohu. Evropští tvůrci a podniky kvůli tomu čelí také rostoucímu riziku padělání.

Výsledky nového průzkumu provedeného v celé EU ukazují, že **72 % evropských spotřebitelů považuje design výrobku za důležitý faktor** při rozhodování o tom, co si koupí. Přibližně třetina (31 %) respondentů uvádí, že při nákupu produktu je pro ně design velmi důležitý, nebo dokonce zásadně důležitý. Navíc polovina spotřebitelů v EU oceňuje dobrý design a téměř **tři čtvrtiny (73 %) jsou ochotny zaplatit více** za výrobek s lepším designem.

Design je důležitý zejména pro **mladší spotřebitele**: **80 %** lidí ve věku od 18 do 24 let uvádí, že se jedná o důležitý faktor při jejich nákupních rozhodnutích. Mladí lidé jsou také častěji ochotni zaplatit vyšší cenu za lépe navržené výrobky a design spojují s pozitivními emocemi.

Z pohledu jednotlivých odvětví z údajů vyplývá, že design hraje obzvláště významnou roli v **odvětví nábytku a v módním průmyslu** – 76 % spotřebitelů v EU jej považuje za velmi důležitý při nákupu nábytku a 66 % při nákupu oděvů a doplňků.

Ačkoli nejdůležitějšími faktory při nákupu zůstávají kvalita a cena, design hraje významnou roli při utváření preferencí spotřebitelů, zejména u mladších generací.

Díky své hodnotě je však design také zranitelný vůči **padělání a neoprávněnému kopírování**, které jsou stále rozšířeny v klíčových odvětvích, jako je móda, nábytek, elektronika a další spotřební zboží.

Výkonný ředitel úřadu EUIPO **João Negrão** v této souvislosti uvedl:

„Evropský design je jednou z našich největších konkurenčních výhod. Formuje produkty, kterým důvěřujeme, kterých si ceníme a které každý den používáme, a zároveň pomáhá podnikům vyniknout na celosvětovém trhu. Výzkumy potvrzují, že spotřebitelé, zejména mladší generace, si uvědomují hodnotu kvalitního designu. Ochrana průmyslových vzorů dává tvůrcům jistotu k inovacím a podnikům konkurenční výhodu, a tím podporuje růst a konkurenceschopnost, na nichž stojí evropská ekonomika.“

Padělání jako hrozba pro evropský design

Padělky, které napodobují vzhled originálních výrobků, se staly běžným jevem, k čemuž přispěl rozmach elektronického obchodování a vliv sociálních médií. Zhruba 13 % Evropanů uvádí, že si záměrně zakoupili padělané výrobky, přičemž u mladších spotřebitelů ve věku 15–24 let se tento podíl zvyšuje na 26 %.

Podle údajů úřadu EUIPO utrpí odvětví módy a oděvů, které je úzce spojeno s designem, odhadované roční ztráty ve výši **12 miliard eur**, zatímco padělané kabelky, šperky a hodinky způsobují původním výrobcům v celé EU každoročně ztráty na tržbách ve výši **2,7 miliardy eur**. V **Česku** vede padělání každoročně ke ztrátám ve výši **125 milionů eur** v oděvním průmyslu a **106 milionů eur** v odvětví kabelek, šperků a hodinek.

Malé a střední podniky jsou vůči tomuto druhu porušování práv obzvláště zranitelné, protože často využívají pouze malý počet charakteristických průmyslových vzorů a mají omezené možnosti, jak sledovat a prosazovat svá práva k průmyslovým vzorům.

Kromě ekonomického dopadu mohou padělané výrobky představovat **vážné zdravotní a bezpečnostní riziko pro spotřebitele i pro životní prostředí**, jelikož často nesplňují bezpečnostní a kvalitativní normy. Výzkumy rovněž ukazují, že obchod s padělaným zbožím je spojen s **organizovanými zločineckými sítěmi** a v některých případech i s [pracovním vykořisťováním](#).

Průmyslový vzor jako strategický provozní majetek

Odvětví zaměřená na design představují významný podíl na hospodářské činnosti a zaměstnanosti v EU. Zaměstnávají **přibližně 28 milionů lidí**, což je zhruba 13 % zaměstnanosti v EU, a vytvářejí více než **16 % HDP EU**.

Studie úřadu EUIPO dále ukazují, že malé podniky, které si nechávají zapsat své průmyslové vzory, dosahují o téměř **30 % vyšších výnosů na zaměstnance a vyplácejí o téměř 25 % vyšší mzdy** než podniky, které zapsaná práva duševního vlastnictví nemají. Přestože tyto

výhody existují, pouze asi 1 % malých a středních podniků v EU je držitelem práv k zapsaným průmyslovým vzorům.

Úřad EUIPO aktivně podporuje ochranu průmyslových vzorů a prosazování těchto práv, zejména v případě malých a středních podniků. Patří mezi ně režimy finanční podpory, jako je [Fond pro MSP](#), poradenské služby včetně služby [IP Scan](#) a nástroje pro vymáhání práv, jako je [Portál pro vymáhání práv duševního vlastnictví](#). Kromě toho úřad EUIPO úzce spolupracuje s dalšími organizacemi, jako je Europol a Frontex, stejně jako s donucovacími orgány členských států v boji proti trestné činnosti v oblasti duševního vlastnictví v celé EU, včetně rozsáhlých koordinovaných opatření zaměřených na padělané výrobky.

Úřad EUIPO rovněž pořádá [DesignEuropa Awards](#), což je soutěž o ceny v oblasti designu v EU, která oceňuje výjimečné průmyslové vzory a jejich tvůrce, od zavedených průkopníků až po začínající inovátory, a zároveň zdůrazňuje důležitost ochrany průmyslových vzorů. Tyto ceny, které v roce 2026 oslaví své desáté výročí, rovněž poukazují na bohaté evropské dědictví v oblasti designu a jeho významný přínos pro kulturu, kreativitu a každodenní život.

Nedávná [legislativní reforma modernizující právo v oblasti průmyslových vzorů EU](#) zjednodušila postupy, snížila náklady a zpřístupnila ochranu průmyslových vzorů, včetně nových způsobů znázorňování inovativních a animovaných průmyslových vzorů.

Zápis [průmyslového vzoru EU](#) poskytuje podnikům rychlou a nákladově efektivní ochranu na celém trhu EU prostřednictvím jediné přihlášky podané online u úřadu EUIPO. Poplatek za podání žádosti začíná na 350 eurech. Zapsané průmyslové vzory EU jsou vymahatelné ve všech 27 členských státech EU a lze je obnovit jednou za pět let, a to až po dobu 25 let.

O ÚŘADU EUIPO

[Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví \(EUIPO\)](#) je jedna z největších decentralizovaných agentur Evropské unie. Od svého zřízení v roce 1994 sídlí ve španělském Alicante. Úřad EUIPO spravuje zápisy ochranných známek EU, průmyslových vzorů a zeměpisných označení řemeslných a průmyslových výrobků, přičemž všechna tato označení patří k právům duševního vlastnictví, která se vztahují na všech 27 členských států EU. Úřad EUIPO rovněž spolupracuje s dalšími subjekty na úrovni EU a na mezinárodní úrovni s cílem vytvořit rovné podmínky v prostředí duševního vlastnictví a má na starosti [Evropské středisko pro sledování porušování práv duševního vlastnictví](#). V roce 2025 byl úřad EUIPO označen za [nejinovativnější úřad duševního vlastnictví na světě](#).

Kontakt pro sdělovací prostředky

Útvar pro komunikaci a média úřadu EUIPO

Tel.: +34 653 674 113

press@euipo.europa.eu

